

Co-funded by the
European Union

Traktat z Lizbony Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej

Rada Unii Europejskiej

- Organ Unii Europejskiej, który reprezentuje interesy państw członkowskich,
- Główny organ decyzyjny: rola decyzyjna i koordynacyjna,
- **Funkcje:**
 - ustawodawcza i budżetowa wraz z Parlamentem Europejskim
 - określa i koordynuje politykę gospodarczą Państw Członkowskich
 - określa i wdraża wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa Unii na podstawie ogólnych wytycznych Rady Europejskiej
 - zawiera w imieniu Unii umowy międzynarodowe
 - koordynuje działania Państw Członkowskich i przyjmuje środki w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych

Składy – konfiguracje Rady

- Rada ds. Ogólnych – zapewnia spójność prac Rady, przygotowuje posiedzenia Rady i zapewnia ich kontynuację
 - Rada Spraw Zagranicznych – opracowuje działania zewnętrzne Unii w oparciu o strategiczne wytyczne Rady Europejskiej
 - Rada ds. Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN)
 - Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA)
 - Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Polityki dotyczącej Konsumentów
 - Rada ds. Konkurencyjności
 - Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii
 - Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa
 - Rada ds. Środowiska
 - Rada ds. Edukacji, Młodzieży i Kultury
 - + Rada Europejska – premierzy i prezydenci
- W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego z każdego Państwa Członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu Państwa Członkowskiego, które reprezentuje, oraz do wykonywania prawa głosu.

Czym jest Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej?

- Wprowadzona na mocy Traktatu Paryskiego z 1951 r.
- Zgodnie z decyzją Rady Europejskiej z dnia 1 stycznia 2007, po przyjęciu Bułgarii i Rumunii do grona państw członkowskich UE **ustalono nowy porządek sprawowania Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.** Obejmuje on obecnie 27 Państw Członkowskich. Pierwszymi państwami, które zrealizowały ten model były Niemcy, Portugalia i Słowenia.

Czym jest Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej?

- Organizacja i koordynacja spotkań formalnych i nieformalnych w Brukseli, Luksemburgu oraz kraju Prezydencji,
- reprezentowanie Rady wobec instytucji UE, w szczególności wobec Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego,
- Prezydencja sprawowana grupowo - tzw. TRIO.

Umacnianie i ewolucja Prezydencji

1. Raport Luksemburski 27.10.1970 powierzył Prezydencji przewodniczenie obradom w ramach tworzącej się Europejskiej Współpracy Politycznej (Rada Europejska) oraz zobowiązał ją do corocznych sprawozdań przed PE.
2. Ustanowienie korespondentów europejskich w ministerstwach spraw zagranicznych aktualnie sprawujących Prezydencję (Raport Kopenhaski z 23.07.1973)

Umacnianie i ewolucja Prezydencji

3. Prezydencja prezentuje stanowiska państw członkowskich w dziedzinie EWP w stosunku do zaprzyjaźnionych państw trzecich (1974 r.)
4. Powołanie zespołu trzech dyplomatów reprezentujących Prezydencję aktualną, poprzednią i przyszłą (1981 r.)- inicjatywa tzw. TROJEK
5. Podniesienie efektywności Prezydencji poprzez nałożenie obowiązku informowania Rady ds. Ogólnych nt. przebiegu prac w pozostałych składach

Umacnianie i ewolucja Prezydencji

6. Zacieśnienie współpracy pomiędzy stałymi przedstawicielstwami państw członkowskich w Brukseli,
7. Wzrost roli w przygotowywaniu spotkań Rady Europejskiej oraz obowiązek przedstawiania raz w roku sprawozdań z prac Rady Europejskiej przed PE
8. Wzmocnienie koordynacji pomiędzy kolejnymi Prezydencjami.

Umacnianie i ewolucja Prezydencji

9. Rozwój formuły TRILOGU (spotkania Przewodniczącego Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji).

10. Modyfikacja kolejności sprawowania Prezydencji.

Reforma Prezydencji po Traktacie z Lizbony

- Ograniczenie zakresu przedmiotowego sprawowania rotacyjnej Prezydencji w wyniku ustanowienia Przewodniczącego Rady Europejskiej oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa
- Potwierdzenie sprawowania Prezydencji przez grupy Państw obejmujące trzy państwa (Team Presidency)

Zasady Polskiej Prezydencji

- ✓ Grupy 3 Państw Członkowskich przez 18 miesięcy - zasada równej rotacji między Państwami Członkowskimi, przy uwzględnieniu ich różnorodności i równowagi geograficznej w ramach Unii.
- Każdy członek grupy kolejno przewodniczy przez okres sześciu miesięcy wszystkim składom Rady, pozostali funkcje wspierające (z wyjątkiem Rady do Spraw Zagranicznych - wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa).

- ✓ Zdolność osiągnięcia kompromisów,
- ✓ Zdolność logistyczna i wiedza nt. UE,
- ✓ Trafny wybór kwestii priorytetowych.

Funkcje prezydencji w Radzie UE:

- ✓ Funkcja zarządzająca,
- ✓ Funkcja planistyczna,
- ✓ Funkcja mediacyjna,
- ✓ Funkcja współpracy z instytucjami UE,
- ✓ Funkcja reprezentacyjna w stosunkach zewnętrznych

Wnioski- Prezydencja

1. Prezydencja nie jest instytucja, a raczej sumą kompetencji. Ma charakter funkcjonalny i wiąże kompetencje związane ze sprawowaniem Prezydencji ze statusem państwa członkowskiego.
2. Rotacyjne sprawowanie Prezydencji nie jest nowością i jest wyrazem równości państw członkowskich.
3. Formuła sprawowania Prezydencji była dostosowana do rosnącej liczby członków Wspólnoty.
4. Traktat z Lizbony wprowadził tzw. hybrydową Prezydencję- wyłączenie spod kompetencji Prezydencji zarządzania pracami Rady Europejskiej oraz stosunkami zewnętrznymi.

Wnioski Prezydencja

5. Ograniczenie roli państw członkowskich w zarządzaniu najważniejszą instytucją prawodawczą.
6. Umocnienie reprezentacji Unii w kwestii stosunków zewnętrznych może powodować niejasną sytuację (Przewodniczący Rady Europejskiej, Przewodniczący KE, Przewodniczący PE, Wysoki Przedstawiciel oraz przedstawiciele państwa sprawującego Prezydencję).

Priorytety Polskiej Prezydencji 2025

Bezpieczeństwo, Europo!

- Obronność i bezpieczeństwo
- Ochrona ludzi i granic
- Odporność na obcą ingerencję i dezinformację
- Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej
- Transformacja energetyczna
- Konkurencyjne i odporne rolnictwo
- Bezpieczeństwo zdrowotne

Polska Prezydencja w Radzie UE
Polish presidency of the Council of the EU
Présidence polonaise du Conseil de l'UE

Sukcesy Polskiej Prezydencji

- ❑ Utworzenie instrumentu SAFE (Security Action for Europe)– Pozwoli na udzielanie preferencyjnych pożyczek (do 150 mld euro) na wspólne projekty obronne w UE.
- ❑ Akcentowanie bezpieczeństwa jako centralnego priorytetu UE– Polska wprowadziła hasło „Bezpieczeństwo, Europo!” do agendy UE i wymusiła, by problematyka obronności, granic, migracji i cyberbezpieczeństwa była traktowana poważnie.
- ❑ Uproszczenia regulacyjne i wspieranie konkurencyjności UE– Prace nad pakietem „Omnibus”, dyrektywa „stop the clock”, uproszczenia prawa i zmniejszenie biurokracji dla przedsiębiorstw.
- ❑ Aktywizacja polityki budżetowo-fiskalnej dla obronności– Uelastycznienie reguł fiskalnych w UE, inicjatywy dotyczące uwzględnienia wydatków obronnych mimo ograniczeń budżetowych.
- ❑ Mandaty negocjacyjne i postęp legislacyjny w sektorze farmaceutycznym i finansowym– Wypracowanie kompromisów co do Pakietu Farmaceutycznego, przyjęcie mandatów dot. cyfrowego VAT, Kodeksu Celnego, skrócenie czasu rozliczeń papierów wartościowych (T+1).
- ❑ Utrzymanie lub rozszerzenie sankcji wobec Rosji i wsparcie Ukrainy– Polska prezydencja doprowadziła do przedłużenia dotychczasowych sankcji i uzgodnienia nowych pakietów restrykcji wobec Rosji.

Porażki Polskiej Prezydencji (?)

- ❑ **Brak spektakularnych przełomów w obszarach spornych**
 - Część ambitnych celów (np. pełna integracja w kwestiach migracji, mechanizmy solidarności finansowej) pozostała na etapie propozycji lub debat, nie została w pełni zrealizowana.
- ❑ **Krytyka dotycząca polityki migracyjnej**– Propozycja czasowego zawieszenia prawa do azylu spotkała się z zarzutami naruszania praw człowieka i stanowiła punkt kontrowersji wśród krytyków i organizacji humanitarnych.
- ❑ **Tempo działań i ryzyko opóźnień**
 - Część obserwatorów wskazywała, że choć kierunek zmian był poprawny, to tempo było zbyt wolne względem dynamiki wyzwań – w warunkach geopolitycznych każda opóźniona decyzja może mieć kosztowny skutek.
- ❑ **Napięcie polityczne krajowe i międzynarodowe**
 - Polska prezydencja była krytykowana przez część opozycji i komentatorów za słabą komunikację, spory wewnętrzne czy konflikty wizerunkowe.
- ❑ **Oczekiwania vs rzeczywistość budżetowa UE**
 - Wyzwania finansowe i ograniczenia budżetowe UE stanowiły barierę dla szybkiego wdrażania niektórych inicjatyw, zwłaszcza tych wymagających dużych środków fiskalnych.

Dziękuję!